

پی‌نوشتی بر کتاب «در تمنای یادگیری»

از زبان ناشر کتاب، سید محسن گلدان‌ساز:

برخی انتقاد می‌کنند که در این کتاب، آقای آرانی نکاتی را حذف کرده‌اند یا کامل نگفته‌اند. طبیعی است که به هر حال در زندگی هر کس مسائلی است که دوست ندارد بازگو کند و این حق شخص ایشان است. درباره بخش دوم کتاب، می‌گویند چون اندیشه‌های ایشان ثبت می‌شود، باید پاسخ‌گو باشند. مثلاً در کتاب اصطلاح هرس کردن مطرح شده است. می‌پرسند چرا آرانی توضیح نداده است که کجا را باید هرس کرد؟ چه چیزهایی را باید هرس کرد؟ باید بدانیم که قرار نیست کسی دست ما را بگیرد و بگوید اینجا را باید هرس کرد، این‌جا را نباید هرس کرد. باید خودمان با فهم متن و درک فرامتن، شرایطمان را در نظر بگیریم تا بفهمیم کجا باید دست به هرس کردن بزنیم. این نکته نه تنها درباره این کتاب بلکه درباره فهم سایر کتاب‌ها، درک فیلم، فهم تئاتر هم صدق می‌کند. باید در جست‌وجوی این باشیم که ببینیم چه کارهایی را باید یا نباید انجام دهیم.

از زبان محمد ناصری نویسنده زندگی‌نامه محمدرضا سرکارآرانی:

بخش اول کتاب را که روایت ساده و داستان‌گونه‌ای است، بنویسم. این بخش راجع به زندگی آقای دکتر سرکارآرانی است. در واقع سعی کردم قطره‌ای از دریای وجود ایشان را منعکس کنم.

بخش دوم کتاب گفت‌وگوی جمعی از دوستان و صاحب‌نظران با ایشان است. این بخش نیز در واقع دو قسمت است. یک قسمت زبانی ساده و روایی دارد؛ چون به سوالاتی از قبیل «چرا به ژاپن رفتید؟» که سوالات مرسوم و معمول است، پاسخ می‌دهد، اما در قسمت دوم مخاطب با موضوعی به نام درس‌پژوهی که یک موضوع علمی و فنی است، مواجه می‌شود. فهم نثر قسمت دوم کمی دشوار است. البته بنده موافق این قول هستم که هنر آن‌جا می‌تواند خود را نشان دهد که حتی این مفاهیم پیچیده به زبان دلنشین و ساده‌تر بیان شود، اما چون موضوع، موضوع علمی است، خواه‌ناخواه باید مخاطب تلاشش را بیشتر کند؛ یعنی ممکن است لازم باشد شما برگردید و یک پاراگراف را دو یا سه بار بخوانید. این دشواری در ذات بحث علمی است.

در ژاپن، کتابخانه‌های مدارس تعداد کتاب‌هایی را که یک دانش‌آموز در یک سال می‌خواند، ثبت می‌کنند. از چند مدرسه که بازدید داشتم کمترین رقم ثبت شده پنجاه کتاب است کتابدار مدرسه‌ای در شهر کیوتو می‌گفت در یک سال بعضی از دانش‌آموزان تا هزار کتاب هم درخواست می‌کنند، این آمار برای ما باورکردنی نیست. (حال فکر کنید معلمان این دانش‌آموزان تا چه حد اهل مطالعه هستند). معلم‌ها باید اهل مطالعه باشند؛ باید فیلم ببینند؛ رمان بخوانند. اما به‌طور ویژه باید کتاب‌های تخصصی در حوزه آموزش بخوانند. کتاب‌هایی که به افزایش مهارت و یادگیری معلم کمک می‌کند. کتاب «در تمنای یادگیری» یکی از آن‌ها است. باید این کتاب را واژه‌به‌واژه خواند.

ایده نوشتن این کتاب، چند سال پیش، در قالب مجموعه‌ای به نام «اندیشه‌ورزان» شکل گرفت و کتاب در تمنای یادگیری اولین کتاب از این مجموعه شد. در زمان پیمودن یک سفر، نوشتن این کتاب با ضبط گفته‌های آقای آرانی به همت آقای ناصری آغاز شد و مراحل بعد در تهران و به‌صورت حضوری یا غیرحضوری ادامه پیدا کرد.

لازم است چند نکته را درباره کتاب که در سوالات شما هم بود، توضیح دهم: در سفر به آران، روی ویرانه‌هایی ایستادیم که آقای آرانی گفتند خانه «همسایه‌داری» بوده است. مجموعه‌ای بود از خانه‌ها و اتاق‌های کنار هم که نهر آبی از میان آن عبور می‌کرد. هر کس یک یا دو اتاق داشت و بخش زیادی از زندگی آقای آرانی در چنین جایی سپری شده است. در کودکی و نوجوانی ایشان شرایطی پیش می‌آید و اتفاقاتی می‌افتد که در کتاب می‌خوانید. ایشان از دبستان به هنرستان و از هنرستان به رشته تجربی می‌رود. کسی از او نمی‌پرسد که چه کار می‌کنی، اما او راه خود را پیدا می‌کند. در کتاب می‌خوانید که چه ریسک‌هایی می‌کند و شما می‌فهمید که با چه کسی روبرو هستید. بخش اول بسیار زیبا است. خیلی‌ها گفتند چرا بخش معرفی اولیه کامل نیست؟ چون قرار بود این مجموعه درباره اندیشه‌های افراد باشد پس لازم بود بیشتر به بخش دوم پرداخته شود. نام کتاب به پیشنهاد خود آقای آرانی انتخاب شد؛ چون ایشان هم‌چنان در تمنای یادگیری هستند و ما نیز باید چنین باشیم.